

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**Науково – навчальний інститут міжнародних відносин
і соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
Порівняльна стилістика англійської та російської мов**

**Київ
2018 р**

Підготовлено професором кафедри кафедра іноземної філології та перекладу Баховим І.С.

Затверджено на засіданні кафедри кафедра іноземної філології та перекладу
(протокол № 1 від 29 серпня 2018 р.)
Схвалено вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Навчальна програма дисципліни «**Порівняльна стилістика англійської та російської мов**» – К.: МАУП, 2018.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни, вказівки до самостійної роботи, форми поточного та підсумкового контролю, питання для самостійного опрацювання, питання для самоконтролю, а також список літератури.

Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2018 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Порівняльна стилістика англійської та української мов є однією з провідних теоретичних дисциплін, які вивчаються впродовж усього періоду навчання іноземних студентів. В основу курсу покладено досягнення сучасної лінгвістичної думки щодо проблем впливу екстралінгвістичних чинників, і в першу чергу соціальних та історичних, на розвиток мови, механізму розвитку мовних систем, синхронії та діахронії мовних явищ, взаємозв'язку та взаємодії окремих підсистем, системного підходу до опису мовних явищ, кореляції кількісних та якісних чинників, ролі екстралінгвістичних факторів на переломних етапах розвитку мови тощо.

Мета курсу “Порівняльна стилістика (англійська мова та російська мова)” — сформувати у іноземних студентів певне уявлення про порівняльну стилістику як семантично-стилістичну дисципліну, що порівнює змістові, стилістичні, соціолінгвістичні, прагматичні й психолінгвістичні моменти оригіналу й перекладу, що враховує лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори.

Основні завдання дисципліни:

- розкрити основні теоретичні положення дисципліни;
- підвищити загальноосвітній рівень студентів і філологічну підготовку;
- прищепити навички самостійної роботи з лінгвістичним матеріалом, що вивчається в курсах “Вступ до мовознавства”, “Теорія та практика перекладу”, “Лінгвокраїнознавство”, граматики, фонетики англійської та української мов;
- навчити студентів літературному перекладу різножанрових текстів.

Міжпредметні зв'язки— ця дисципліна фактично пов'язана з усіма філологічними дисциплінами

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ПОРІВНЯЛЬНА СТИЛІСТИКА (АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА РОСІЙСЬКА МОВА)”

№ пор.	Назва змістового модуля та тем
	Змістовий Модуль I Головні поняття дисципліни.
1	Тема №1 Предмет і завдання порівняльної стилістики.
2	Тема №2. Головні стилістичні фігури та способи їх перекладу
	Змістовий Модуль II Лексикологічні аспекти стилістики
3	Тема №3. Лінгвокультурні одиниці англійської мови (культурні реалії) і способи їх перекладу англійською мовою
4	Тема №4. Міфологізовані фразеологічні одиниці
	Змістовий Модуль III Функціональні стилі.
5	Тема №5 Особливості перекладу різнопланових текстів публіцистичного стилю. Особливості українського публіцистичного стилю та американського feature writing style
6	Тема №6. Взаємодія публіцистичного та художнього стилів
7	Тема №7. Специфічні риси ораторського мовлення і їх відтворення в тексті перекладу
8	Тема №8 Норми англійського офіційно-ділового етикету і їх відтворення засобами української мови
9	Тема №9 Проблема рекламних текстів у міжмовній комунікації
10	Тема №10 Особливості перекладу наукових текстів
	Тема №11 Емоційно-прагматичні засоби вираження авторської оцінки в наукових й науково публіцистичних текстах і їх переклад
	Змістовий модуль IV Стиль художньої літератури
12	Тема №12 Особливості стилю художньої літератури і його відмінність від інших функціональних стилів
13	Тема №13 Контекстуальність та імпліцитність оригінального та перекладеного текстів
14	Тема №14 Загальні вимоги до перекладу комедії та драми.

Разом 54 години. З них лекційних занять -20 годин, семінарських 16 годин.

Зміст дисципліни
“ПОРІВНЯЛЬНА СТИЛІСТИКА (АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА РОСІЙСЬКА МОВА)”

Змістовий Модуль I Головні поняття дисципліни.

Тема 1. Предмет і завдання порівняльної стилістики.

Мета: ознайомити студентів з основними категоріями й поняттями, якими оперує порівняльна стилістика.

Питання до обговорення

1. Зв'язок з іншими дисциплінами. Головні поняття дисципліни
2. Стилiстичний аналіз тексту
3. Основні напрямки порівняльно-стилістичних досліджень (теоретико-перекладацький та семіологічний)
4. Джерела англійської та української стилістик.

Література: а) основна [1; 2; 3; 7; 8];
б) додаткова [10; 13; 14]

Тема 2. Головні стилістичні фігури та способи їх перекладу

Мета: дати характеристику головним стилістичним фігурам.

Питання до обговорення

1. Фігури повторення та способи їх перекладу.
2. Фігури контрасту та способи їх перекладу.
3. Образні фігури та способи їх перекладу.
4. Іронія, абсурд, ентимема та способи їх перекладу

Література: а) основна [1; 2; 3; 7; 8];
б) додаткова [13; 14; 16; 18]

Змістовий Модуль II Лексикологічні аспекти стилістики

Тема №3. Лінгвокультурні одиниці англійської мови (культурні реалії) і способи їх перекладу англійською мовою

Мета: ознайомити студентів з лінгвокультурними одиницями.

Питання до обговорення

1. Лінгвокультурні одиниці та їх класифікація
2. Способи перекладу без еквівалентної лексики.

Література: а) основна [1; 2; 7; 8];
б) додаткова [9; 13; 18; 19]

Тема 4. Міфологізовані фразеологічні одиниці

Мета: Ознайомитися з певними пам'ятками літератури та міфологізованими фразеологічними одиницями.

Питання до обговорення

1. Біблійні фразеологізми
2. Мовні метафори і художні порівняння.
3. Паремії англійської та української мов (прислів'я та приказки).

Література: а) основна [1; 2; 7; 8; 11];

б) додаткова [10; 13; 17; 18]

Змістовий Модуль III Функціональні стилі.

Тема 5. Особливості перекладу різнопланових текстів публіцистичного стилю. Особливості українського публіцистичного стилю та американського feature writing style

Мета: розглянути та ознайомити студентів з особливостями перекладу різнопланових публіцистичних текстів.

Питання до обговорення

1. Аналіз статей з політичної, мистецької, соціально-публіцистичної проблематики.
2. Особливості українського публіцистичного стилю
3. Особливості американського feature writing style.
4. Аналіз оцінюючих та коментуючих текстів (передовиця, огляд, репортаж, памфлет, нарис, фейлетон).

Література: а) основна [1; 2; 4; 7; 8];
б) додаткова [9; 13; 16; 17]

Тема 6. Взаємодія публіцистичного та художнього стилів

Мета: ознайомити студентів із взаємодією публіцистичного та художнього стилів.

Питання до обговорення

1. Проблема передачі образності тексту
2. Проблема передачі імпліцитних натяків та іронії.
3. Прецедентні феномени та способи їх перекладу.
4. Проблема перекладу каламбурів та патронімічних лексичних одиниць.

Література: а) основна [1; 2; 3; 7; 8];
б) додаткова [14; 16; 18; 20]

Тема 7. Специфічні риси ораторського мовлення і їх відтворення в тексті перекладу

Мета: ознайомити студентів із специфічними стилями ораторського мистецтва.

1. Проблема образності та її відтворення
2. Проблема градації та відтворення клімаксу та антиклімаксу.
3. Фігури повтору та проблема пунктуації.
4. Психолінгвістичні моменти ораторського мистецтва

Література: а) основна [1; 2; 3; 7; 8];
б) додаткова [14; 16; 18; 20]

Тема 8. Норми англійського офіційно-ділового етикету і їх відтворення засобами української мови

Мета: ознайомити студентів з нормами англійського офіційно-ділового етикету

Питання до обговорення

1. Діловий лист і його різновиди: прохання, подяка, претензія.
2. Стратегія побудови “goodnews” letter, “no” letters (раціональні, емоційні та етикетні чинники).
3. Стилiстичні особливості контракту, резолюції та інших ділових документів.
4. Поширені лексичні формули і їх українські відповідники.

Література: а) основна [1; 2; 4; 7; 8];
б) додаткова [10; 16; 18; 19].

Тема 9. Проблеми реклами у міжмовній комунікації

Мета: ознайомити студентів з проблемою рекламних текстів.

Питання до обговорення

1. Структура рекламного англійського та українського тексту.
2. Способи перекладу рекламного тексту: адекватний, еквівалентний, адаптований, із застосуванням різнопланових трансформацій, зумовлених культурологічними чинниками

Література: а) основна [1; 2; 4; 7; 8];
б) додаткова [10; 14; 17; 20]

Тема 10. Особливості перекладу наукових текстів.

Мета: охарактеризувати студентів з особливостями перекладу наукових та науково публіцистичних текстів.

Питання до обговорення

1. Особливості наукового стилю в англomовних країнах.
2. Переклад технічних текстів та його особливості.
3. Переклад суті наукових текстів.
4. Особливості науково популярних текстів.

Література: а) основна [1; 2; 7; 8; 10];
б) додаткова [13; 18; 19; 20]

Тема №11 Емоційно-прагматичні засоби вираження авторської оцінки в наукових й науково публіцистичних текстах і їх переклад

Мета: охарактеризувати студентів з емоційно-прагматичними засобами вираження авторської оцінки.

Питання до обговорення

1. Емоційно-прагматичні засоби вираження авторської оцінки в наукових текстах і їх переклад.
2. Особливості відтворення особистості автора в сучасній науковій прозі

Література: а) основна [1; 2; 7; 8; 10];
б) додаткова [13; 18; 19; 20]

Змістовий Модуль IV Головні поняття дисципліни.

Тема №12 Особливості художнього стилю

Мета: охарактеризувати студентів з особливостями стилю художньої літератури.

Питання до обговорення

1. Стилiстика художньої прози, поняття «стилiстичний ключ» та «соціолінгвістичний паспорт».
2. Відтворення ритму, образності, інтонації твору в перекладеному тексті
3. Специфіка поетичного мовлення і пов'язані з нею проблеми перекладу
4. Твори епічного та ліричного жанрів у порівняльно-стилiстичній перспективі

Література: а) основна [1; 2; 7; 8; 10];
б) додаткова [13; 18; 19; 20]

Тема №13 Контекстуальність та імпліцитність оригінального та перекладеного текстів

Мета: охарактеризувати студентів з поняттями контекстуальності й імпліцитності.

Питання до обговорення

1. Поняття контекстуальності та його важливість при аналізі тексту.
2. Поняття імпліцитної та експліцитної інформації тексту
3. Сигнали підтексту в оригіналі та перекладі. Іннуендо та “subliminal messages”
4. Розкриття контрапункту тексту через переклад опорного змістового компоненту

Література: а) основна [1; 2; 7; 8; 10];
б) додаткова [13; 18; 19; 20]

Тема №14 Загальні вимоги до перекладу драми та комедії

Мета: охарактеризувати студентів з загальними вимогами до перекладу драми та комедії.

Питання до обговорення

1. Особливості комедійного жанру та комічних текстів Великобританії та США.
2. Особливості британської та американської драми
3. Проблема індивідуалізації персонажів.
4. Адресність реплік і множинність адресатів, прагматичні аспекти перекладу

Література: а) основна [1; 2; 7; 8; 10];
б) додаткова [13; 18; 19; 20]

Контрольні завдання

Тест 1

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

a) A tempest in a slop-basin is absurd. We will reserve that sort of thing for the mighty ocean and the lonely midnight. The present Number will be mild. Others - but we will not anticipate those.

б) Бура в стакане води - бессмыслица. Прибережем такие вещи для мощного океана и глубокой ночи. Этот раздел очень мягкий. Зато другие ... но не будем забегать вперед.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

1. A variety of periphrasis which is used to replace an unpleasant word or expression by a conventionally more acceptable one is called
a) allegory b) euphemism c) metonymy
2. Secondary nomination unit based on likeness, similarity of some features of two different object is
a) metaphor b) epithet c) antonomasia
3. A figure of speech opposite to hyperbole
a) meiosis b) litotes c) metonymy
4. A variety of metonymy in which the transfer is based on the association between a part and the whole, the singular and the plural is
a) periphrasis b) euphemism c) synecdoche
5. The usage of proper name for a common noun is called
a) antonomasia b) metaphor c) personification
6. The usage of common nouns or their parts as proper name is called
a) irony b) antonomasia c) allegory
7. Harmonious sounding of the utterance is
a) euphony b) alliteration c) onomatopoeia
8. New words that denote new objects are
a) lexical neologisms b) historical words c) archaic words
9. Out-dated words that denote existing objects are
a) archaic words b) historical words c) stylistic neologisms
10. New names that denote already existing objects and notions are
a) historical words b) stylistic neologisms c) archaic words
11. The art of writing poetry in keeping with certain rules based on poets' experience is called
a) alliteration b) versification c) euphony
12. A marked member of a stylistic opposition which has an invariant meaning in language
a) an expressive means b) connotative information c) speech activity

Тест 2

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

a) Her roses faded out of her cheeks, and the pretty freshness left her figure after the birth of a couple of children, and she became a mere machine in her husband's house, of no more use than the late Lady Crawley's grand piano.

б) Розы на ее щеках увяли, от стройной, соблазнительной фигуры не осталось и следа после рождения двоих детей, и она стала в доме мужа просто машиной, с которой было столько пользы, сколько от рояля покойной леди Кроули.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

1. A variety of metaphor which is based on ascribing some features and characteristics of a person to a thing is
a) antonomasiab) personificationc) irony
2. A secondary nomination unit based on likeness, similarity or affinity of some features of two different objects is
a) metaphorb) euphemismc) periphrasis
3. A structure in which every successive word, phrase or sentence is emotionally stronger or logically more important than the preceding one is
a) climaxb) anticlimaxc) pan
4. A structure in which every successive word, phrase or sentence is emotionally less stronger than the preceding one is
a) climaxb) anticlimaxc) pan
5. A stylistic device which is based on polysemy, homonymy to achieve a humorous effect is
a) zeugmab) punс) climax
6. Colloquial words whose expressiveness makes them emphatic and emotive
a) slangb) dialectal wordsc) terms
7. The specific feature of the official documents style is
a) expressive natureb) the use of words only in their logical dictionary meaning c) genuine imagery, created by purely linguistic device
8. The scientific style among others rests on such feature as
a) usage of words in their figurative meaning
b) logical sequence of utterancec) expressive nature
9. Connotative meaning which does not refer directly to things but to the feelings and emotions of the speaker
a) expressive meaningb) functional stylistic meaning
c) evaluative meaning
10. Literary words are
a) high-flown wordsb) words that are most often used in oral colloquial speechc) conversational words
11. Poetic diction and archaic words are
a) literary wordsb) colloquial wordsc) conversational words
12. An intentional change of a fixed distribution of language units in speech
a) speech activityb) a stylistic devicec) connotative information

Тест 3.

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

a) She did not pester their young brains with too much learning, but, on the contrary, let them have their own way in regard to educating themselves; for what instruction is more effectual than self-instruction?

б) Она не тяготила их головок чрезмерной наукой, а, наоборот, давала им полную волю самим добывать себе знания, потому что разве есть лучшее образование за самообразование?

II. Read the definitions and choose the necessary term.

1. Contentual nucleus of a language unit which names the subject-matter of communication directly or indirectly refers the object or notion of reality
a) denotative informationb) connotative information
c) signal
2. Partial identification of two objects belonging to different spheres or bringing together some of their qualities
a) simileb) antithesisc) oxymoron
3. A stylistic device which presents a combination of opposite meanings which exclude each other
a) antithesib) synonymс) oxymoron
4. Poetic diction, archaic words, barbarisms, foreign words can be classified as
a) literary wordsb) low-flown wordsc) phraseology
5. Linguistic discipline which studies nominative and communicative language units and the principles according to which the units of all language levels are selected for achieving a certain pragmatic aim in different communicative situations is called
a) grammarb) stylisticsc) phonetics
6. A figure of speech opposite to hyperbole
a) meiosisb) litotesc) metonymy

7. Branch of linguistics which studies semantics or meaning of linguistic units belonging to different language levels is called
  - a) semasiology
  - b) lexicology
  - c) stylistics
8. Words used to intensify emotive colouring of speech and determined by the peculiarities of social or geographical environment
  - a) vulgarisms
  - b) dialectal words
  - c) poetic diction
9. The repetition of words or phrases at the beginning of successive clauses or sentences is called
  - a) chiasmus
  - b) anaphora
  - c) epiphora
10. Stylistic inversion is
  - a) one which results in adding to a sentence an emotive and emphatic colouring
  - b) one which results in the change of the grammatical meaning of a syntactic structure
  - c) one which results in a repetition of the words
11. Negative or affirmative statements rather than questions, possible answers being implied by the question itself is called
  - a) epiphora
  - b) rhetorical questions
  - c) chiasmus
12. Epiphora is
  - a) the repetition of the final words in the sentence
  - b) the repetition of the words at the beginning of the sentence
  - c) the repetition of the words in the middle of the sentence

Тест 4

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

- a) My mind shudders when I think of her awful, awful situation, and that, near as she is to the grave, she should be so given up to vanity, licentiousness, profaneness, and folly.
- b) Я все здрагиваю, когда подумаю о ее ужасное, безнадежное положение и о том, что она, стоя одной ногой в могиле, так погрязла в суете, разврату, безбожия и других грехах.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

1. Linguistic discipline which studies nominative and communicative language units and the principles according to which the units of all language levels are selected for achieving a certain pragmatic aim in different communicative situations is called
  - a) grammar
  - b) stylistics
  - c) phonetics
2. Deliberate reiterated repetition of the same (or acoustically similar) vowels aimed at creating a specific sound and contential effect is called
  - a) onomatopoeia
  - b) morpheme
  - c) assonance
3. A variety of periphrasis which is used to replace an unpleasant word or expression by a conventionally more acceptable one is called
  - a) allegory
  - b) euphemism
  - c) metonymy
4. A figure of speech opposite to hyperbole
  - a) meiosis
  - b) litotes
  - c) metonymy
5. Deliberate overstatement or exaggeration aimed at intensifying one of the features of the object in question is called
  - a) meiosis
  - b) hyperbole
  - c) metonymy
6. A set of relations between the language units of one class which are based on association is
  - a) paradigmatics
  - b) syntagmatics
  - c) expressive means
7. Harmonious sounding of the utterance is
  - a) euphony
  - b) alliteration
  - c) onomatopoeia
8. Out-dated words that denote existing objects are
  - a) archaic words
  - b) historical words
  - c) stylistic neologisms
9. Poetic diction, archaic words, barbarisms, foreign words can be classified as
  - a) literary words
  - b) low-flown words
  - c) phraseology
10. A certain sound organization with emotional and expressive colouring
  - a) phoneme
  - b) instrumentation
  - c) morpheme
11. Stylistically neutral words possess
  - a) denotative information only
  - b) additional information only
  - c) connotative information only
12. Construction which is used to intensify or contrast any part of the sentence giving it an emotive charge is called
  - a) emphatic construction
  - b) parenthetical clause
  - c) polysyndeton

Тест 5.

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

a) The captain has a hearty contempt for his father, I can see, and he calls him an old put, an old snob, an old chaw-bacon, and numberless other pretty names.

б) Насколько я могу понять, капитан очень ненавидит своего отца, зовет его мужлаем, занудой, жлукто и другими прекрасными словами.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

1. The usage of common nouns or their parts as proper name is called
a) irony b) antonomasiac c) allegory
2. A structure in which every successive word, phrase or sentence is emotionally stronger or logically more important than the preceding one is
a) climax b) anticlimax c) pun
3. A stylistic device which is based on polysemy, homonymy to achieve a humorous effect is
a) zeugma b) pun c) climax
4. The specific feature of the official documents style is
a) expressive nature
b) the use of words only in their logical dictionary meaning
c) genuine imagery, created by purely linguistic device
5. Branch of linguistics which studies semantics or meaning of linguistic units belonging to different language levels is called
a) semasiology b) lexicology c) stylistics
6. A set of relations between the language units of one class which are based on association is
a) paradigmatic b) syntagmatic c) expressive means
7. A marked member of a stylistic opposition which has an invariant meaning in language is
a) stylistic device b) expressive means c) connotative information
8. A marked member of a stylistic opposition which has an invariant meaning in language
a) an expressive means b) connotative information c) speech activity
9. An intentional change of a fixed distribution of language units in speech is
a) speech activity b) a stylistic device c) connotative information
10. Deliberate reiterated repetition of sounds and their combinations which imitates natural sounds is
a) morpheme b) onomatopoeiac c) euphony
11. Contentual nucleus of a language unit which names the subject-matter of communication directly or indirectly refers the object or notion of reality is
a) denotative information b) connotative information
c) signal
12. The words of foreign origin which have not been entirely assimilated into the English language preserving their former spelling and pronunciation are
a) barbarisms b) colloquial words c) bookish words

Тест 6.

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Russian:

a) The world is a looking-glass, and gives back to every man the reflection of his own face. Frown at it, and it will in turn look sourly upon you; laugh at it and with it, and it is a jolly kind companion.

б) Мир - это зеркало, он каждому отражает его собственное лицо. Надуйтесь - и он в ответ взглянет на вас мрачно; улыбнитесь ему, захочет вместе с ним - и он будет такой же веселый, как и вы.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

1. Linguistic discipline which studies nominative and communicative language units and the principles according to which the units of all language levels are selected for achieving a certain pragmatic aim in different communicative situations is called
a) grammar b) stylistic c) phonetics
2. Deliberate reiterated repetition of the same (or similar) sounds and sound combinations is called
a) alliteration b) onomatopoeiac c) euphony
3. Deliberate reiterated repetition of the same (or acoustically similar) vowels aimed at creating a specific sound and contentual effect is called
a) onomatopoeiac b) morpheme c) assonance
4. Stylistic figure which substitutes a word designating an object for a word combination which describes its most essential and characteristic features is
a) periphrasis b) euphemism c) synecdoche

5. A variety of periphrasis which is used to replace an unpleasant word or expression by a conventionally more acceptable one is called
  - a) allegory
  - b) euphemism
  - c) metonymy
6. Secondary nomination unit based on likeness, similarity of some features of two different objects is
  - a) metaphor
  - b) epithet
  - c) antonomasia
7. A figure of speech opposite to hyperbole
  - a) meiosis
  - b) litotes
  - c) metonymy
8. A variety of metonymy in which the transfer is based on the association between a part and the whole, the singular and the plural is
  - a) periphrasis
  - b) euphemism
  - c) synecdoche
9. The usage of proper name for a common noun is called
  - a) antonomasia
  - b) metaphor
  - c) personification
10. The usage of common nouns or their parts as proper name is called
  - a) irony
  - b) antonomasia
  - c) allegory
11. A variety of metaphor which is based on ascribing some features and characteristics of a person to a thing is
  - a) antonomasia
  - b) personification
  - c) irony
12. A structure in which every successive word, phrase or sentence is emotionally stronger or logically more important than the preceding one is
  - a) climax
  - b) anticlimax
  - c) pun

Тест 7

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

a) She was small and slight in person; pale, sandy-haired, and with eyes, habitually cast down; when they looked up they were very large, odd, and attractive; so attractive, that the Reverend Mr. Crisp, fresh from Oxford, and curate to the Vicar of Chiswick, the Reverend Mr. Flowerdew, fell in love with Miss Sharp; being shot dead by a glance of her eyes, which was fired all the way across Chiswick Church.

b) Ребекка была маленькая, хрупкая, бледная девушка с рыжими волосами, обычно ходила опустив глаза; и когда поднимала их, они казались большими, загадочными и чарующими, такими чарующими, что мистер Хрумпли, которого только испекли в Оксфорде и прислали в Чизвик заместителем викария Флауердью, влюбился в мис Шарп; она убила его теми глазами, стрельнув ими через всю чизвикскую церковь.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

1. Branch of linguistics which studies semantics or meaning of linguistic units belonging to different language levels is called
  - a) semasiology
  - b) lexicology
  - c) stylistics
2. Deliberate overstatement or exaggeration aimed at intensifying one of the features of the object in question is called
  - a) meiosis
  - b) hyperbole
  - c) metonymy
3. Deliberate understatement of some features of an object or phenomena with the aim of intensifying the expressiveness of speech is called
  - a) metaphor
  - b) litotes
  - c) meiosis
4. A set of relations between the language units of one class which are based on association is
  - a) paradigmatic
  - b) syntagmatic
  - c) expressive means
5. A marked member of a stylistic opposition which has an invariant meaning in language is
  - a) stylistic device
  - b) expressive means
  - c) connotative information
6. Harmonious sounding of the utterance is
  - a) euphony
  - b) alliteration
  - c) onomatopoeia
7. New words that denote new objects are
  - a) lexical neologisms
  - b) historical words
  - c) archaic words
8. Out-dated words that denote existing objects are
  - a) archaic words
  - b) historical words
  - c) stylistic neologisms
9. New names that denote already existing objects and notions are
  - a) historical words
  - b) stylistic neologisms
  - c) archaic words
10. The art of writing poetry in keeping with certain rules based on poets' experience is called
  - a) alliteration
  - b) versification
  - c) euphony
11. A marked member of a stylistic opposition which has an invariant meaning in language
  - a) an expressive means
  - b) connotative information
  - c) speech activity
12. An intentional change of a fixed distribution of language units in speech is
  - a) speech activity
  - b) a stylistic device
  - c) connotative information

Тест 8

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

a) The faithful chambers seem, as it were, to mourn the absence of their masters. The Turkey carpet has rolled itself up, and retired sulkily under the side-board; the pictures have hidden their faces behind old sheets of brown paper; the ceiling-lamp is muffled up in a dismal sack of brown holland; the window-curtains have disappeared under all sorts of shabby envelopes; the marble bust of Sir Walpole Crawley is looking from its black corner at the bare boards and the oiled fire-irons.

b) Вірні покої наче оплакували відсутність своїх господарів. Турецький килим скрутився і понуро заліз під буфет, картини позатуляли обличчя аркушами пакувального паперу, люстра загорнулася в бридкий ворон із сірої мішквини, завіси на вікнах зникли під усіляким старим шматтям, мармурове погруддя Уолпола Кроулі позирало з темного кутка на тлі стола, на приладдя до каміна, змашчене жиром.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

1. Stylistic device consisting of a peculiar use of negative constructions is
a) litotes b) rhetorical question c) epithet
2. A secondary nomination is based on the association of the object of nomination with the object whose name transferred is
a) metonymy b) personification c) allegory
3. Deliberate reiterated repetition of sounds and their combinations which imitates natural sounds is
a) morpheme b) onomatopoeia c) euphony
4. Contentual nucleus of a language unit which names the subject-matter of communication directly or indirectly refers the object or notion of reality is
a) denotative information b) connotative information c) signal
5. Contentual periphery of a language unit which depends upon different aspects of communication act and expresses the speaker's attitude to the subject-matter of communication is
a) message b) connotative information c) language
6. Partial identification of two objects belonging to different spheres or bringing together some of their qualities is
a) simile b) antithesis c) oxymoron
7. A stylistic device which presents two contrasting ideas in close proximity in order to stress the contrast is
a) oxymoron b) antithesis c) synonyms
8. A stylistic device which presents a combination of opposite meanings which exclude each other is
a) antithesis b) synonyms c) oxymoron
9. Words which are associated with definite stages in the development of society though the things or phenomena to which they refer no longer exist are called
a) historical words b) stylistic neologisms c) poetic words
10. Poetic diction, archaic words, barbarisms, foreign words can be classified as
a) literary words b) low-flown words c) phraseology
11. The words of foreign origin which have not been entirely assimilated into the English language preserving their former spelling and pronunciation are
a) barbarisms b) colloquial words c) bookish words
12. A certain sound organization with emotional and expressive colouring is
a) phoneme b) instrumentation c) morpheme

Тест 9

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

a) A tempest in a slop-basin is absurd. We will reserve that sort of thing for the mighty ocean and the lonely midnight. The present Number will be mild. Others - but we will not anticipate those.

b) Буря в стакане води - бессмыслица. Прибережем такие вещи для мощного океана и глубокой ночи. Этот раздел очень мягкий. Зато другие ... но не будем забегать вперед.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

13. A variety of periphrasis which is used to replace an unpleasant word or expression by a conventionally more acceptable one is called
a) allegory b) euphemism c) metonymy
14. Secondary nomination unit based on likeness, similarity of some features of two different object is
a) metaphor b) epithet c) antonomasia
15. A figure of speech opposite to hyperbole
a) meiosis b) litotes c) metonymy
16. A variety of metonymy in which the transfer is based on the association between a part and the whole, the singular and the plural is
a) periphrasis b) euphemism c) synecdoche

17. The usage of proper name for a common noun is called
  - a) antonomasiab) metaphorc) personification
18. The usage of common nouns or their parts as proper name is called
  - a) ironyb) antonomasiac) allegory
19. Harmonious sounding of the utterance is
  - a) euphonyb) alliterationc) onomatopoeia
20. New words that denote new objects are
  - a) lexical neologismsb) historical wordsc) archaic words
21. Out-dated words that denote existing objects are
  - a) archaic wordsb) historical wordsc) stylistic neologisms
22. New names that denote already existing objects and notions are
  - a) historical wordsb) stylistic neologisms
  - c) archaic words
23. The art of writing poetry in keeping with certain rules based on poets' experience is called
  - a) alliterationb) versificationc) euphony
24. A marked member of a stylistic opposition which has an invariant meaning in language
  - a) an expressive meansb) connotative information
  - c) speech activity

Тест 10

I. Analyse the following lexico-semantic and syntactic expressive means and stylistic devices as to their types, functional value and compare with the given translations into Ukrainian:

a) Her roses faded out of her cheeks, and the pretty freshness left her figure after the birth of a couple of children, and she became a mere machine in her husband's house, of no more use than the late Lady Crawley's grand piano.

b) Розы на ее щеках увяли, от стройной, соблазнительной фигуры не осталось и следа после рождения двоих детей, и она стала в доме мужа просто машиной, с которой было столько пользы, сколько от рояля покойной леди Кроули.

II. Read the definitions and choose the necessary term.

- 1 A variety of metaphor which is based on ascribing some features and characteristics of a person to a thing is
  - a) antonomasiab) personificationc) irony
- 2 A secondary nomination unit based on likeness, similarity or affinity of some features of two different objects is
  - a) metaphorb) euphemismc) periphrasis
- 3 A structure in which every successive word, phrase or sentence is emotionally stronger or logically more important than the preceding one is
  - a) climaxb) anticlimaxc) pan
- 4 A structure in which every successive word, phrase or sentence is emotionally less stronger than the preceding one is
  - a) climaxb) anticlimaxc) pan
- 5 A stylistic device which is based on polysemy, homonymy to achieve a humorous effect is
  - a) zeugmab) puncc) climax
6. Colloquial words whose expressiveness makes them emphatic and emotive
  - a) slangb) dialectal wordsc) terms
7. The specific feature of the official documents style is
  - a) expressive nature
  - b) the use of words only in their logical dictionary meaning
  - c) genuine imagery, created by purely linguistic device
7. The scientific style among others rests on such feature as
  - a) usage of words in their figurative meaning
  - b) logical sequence of utterance
  - c) expressive nature
8. Connotative meaning which does not refer directly to things but to the feelings and emotions of the speaker
  - a) expressive meaningb) functional stylistic meaningc) evaluative meaning
12. Literary words are
  - a) high-flown words
  - b) words that are most often used in oral colloquial speech
  - c) conversational words

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Вагомою складовою фундаментальної підготовки студентів є активне запровадження в систему академічної освіти самостійної теоретичної і практичної роботи студентів, методичних рекомендацій до написання наукових рефератів, курсових, дипломних і магістерських робіт, а також бібліографічних покажчиків наукової, науково-методичної і художньої літератури.

Самостійна робота передбачає:

- попередню підготовку до практичних занять;
- розв'язання ситуативних задач, завдань і вправ у позааудиторний час;
- підготовку до обговорення окремих питань;
- підготовку доповідей та рефератів англійською мовою;
- самостійне вивчення окремих питань тем курсу;
- огляд рекомендованої літератури англійською мовою.

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Методи і форми поточного контролю індивідуальні. Поточний контроль здійснюється у процесі бесіди, дискусії, у вигляді тестів, індивідуальних і фронтальних опитувань.

Аналіз знань і вмінь студентів здійснюється після проведення поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Співвідношення показників контролю дає змогу скоригувати методи і форми навчальної роботи, визначити відповідні заходи щодо оптимізації навчального процесу.

Поточний контроль знань здійснюється щомісяця шляхом тестування за вивченими темами курсу, підсумковий — наприкінці семестру за умови позитивних оцінок поточного контролю шляхом проведення письмового іспиту.

Екзаменаційна картка складається з одного теоретичного питання і двох практичних завдань, що передбачають:

- теоретичне питання та бесіду на запропоновану тему;
- пояснення певного терміну;
- читання та переказ тексту відповідного напрямку;

ВИМОГИ ДО ІСПИТУ

Метаіспиту — перевірити здобуті знання з дисципліни, а також вміння визначати комунікативно-стильовий статус тексту, коментувати його семантико-стилістичні особливості та засоби їх відтворення у перекладі, пояснювати стратегію перекладацького рішення у різножанрових текстах.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

1. Предмет і завдання порівняльної стилістики.
2. Зв'язок із теорією та практикою перекладу та іншими дисциплінами.
3. Стилiстичні фігури контрасту та способи їх перекладу.
4. Стилiстичні фігури повтору та способи їх перекладу.
5. Стилiстичні фігури емоційної напруги та способи їх перекладу.
6. Основні напрямки теоретичного дослідження у порівняльній стилістиці.
7. Способи перекладу іронії та її різновидів.
8. Стилiстичний аналіз тексту.
9. Фактор адресату при перекладі тексту.
10. Лінгвокультурні одиниці та способи їх перекладу.
11. Міфологізовані фразеологічні одиниці.
12. Біблійні одиниці та способи їх перекладу.
13. Переклад мовних метафор та художніх порівнянь.
14. Переклад мовних паремій.
15. Особливості американського feature writing style
16. Особливості українського публіцистичного стилю.
17. Особливості перекладу публіцистичних текстів.
18. Особливості перекладу художніх текстів.
19. Взаємодія художнього та публіцистичних текстів.
20. Ораторське мовлення та його відтворення у тексті.
21. Специфічні риси поетичних текстів та способи їх перекладу.
22. Англійський офіційно-діловий етикет та його відтворення при перекладі.
23. Наукові тексти та особливості їх перекладу.
24. Діловий лист та його різновиди: прохання, пропозиція, подяка, претензія.
25. Особливості комедійного жанру та комічних текстів Великобританії та США.
26. Особливості драматичного жанру та драматичних текстів Великобританії та США.
27. Стратегія побудови “goodnews” letter, “no” letters (раціональні, емоційні та етикетні чинники).
28. Прагматичні аспекти перекладу.
29. Поняття імпліцитної та експліцитної інформації тексту
30. Психолінгвістичні аспекти перекладу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Арнольд И.В. Семантика. Стилистика. Интертектуальність. СПб., 1999.—225с.
2. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка. — Л.:ЛГУ, 1985.—337с.
3. Гачелинадзе Г. Введение в теорию художественного перевода. — Тбилиси: Звезда, 1970. —275с.
4. Гиро П. Разделы и направления стилистики и их проблематика. Новое в зарубежной лингвистике. Лингвостилистика.—Москва: Прогресс, 1980. Вып.9 —С.35-69.
5. Задорнова В.Я.Словесно-художественные произведения на разных языках как предмет лингвопоэтического исследования — М.:МГУ, 1992.—295с.
6. Зиновьева А.Ф. Стилистика в аспекте обучения переводческой деятельности // Теория и практика перевода: Сб.науч.трудов.. — М.: Аврора, 1987.—255с.

Додаткова

7. Карабан В.І. Переклад англійської наукової та технічної літератури.-К.:Наук.книга, 2001.-Ч.ІІ-450с.
8. Пономарів О.Д. Стилистика сучасної української мови. — Тернопіль: Юніон, 200).—425с.
9. Ильин Б. А. История английского языка. — М.: Научная мысль, 1973.—335с.
10. Stoudenets H.I. History of the English Language in Tables. — К.:Либідь, 1998. —345с.
11. Vaugh A. C. Cable T.A. A History of the English Language. — London: Routledge, —250с.
12. Плоткин В. Я. Очерк диахронической фонологии английского языка. — М.: Научная мысль, 1976. — 225с.
13. Почепцов Г. Г. Asociolinguistic paradox of the linguistic consequence of the Danish conquest of England // Вісн. Київ. ун-ту. Сер. іноземної філології. —К.:1975. — № 9, —227с.
14. Ярцева В. Н. Исторический синтаксис английского языка. — М.:МГУ, 1961.—300с.
15. Ярцева В. Р. Развитие национального литературного английского языка. — М.:МГУ, 1969.—325с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	1
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни	
“Порівняльна стилістика англійської та української мов (для іноземних студентів)”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни	4
Самостійна робота студентів	6
Форми поточного та підсумкового контролю	14
Вимоги до іспиту	14
Питання для самостійного опрацювання	14
Питання для самоконтролю студентів	Ошибка! Закладка не определена.
Список рекомендованої літератури	15

Відповідальний за випуск	<i>Н. В. Медведєва</i>
Редактор	<i>Л. М. Гримальська</i>
Комп’ютерне верстання	<i>Т. Г. Замура</i>

Зам. № ВКЦ-

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП